

Brüssel, 13.12.2013
COM(2013) 884 final

2013/0432 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

tollieeskirjade rikkumisi ja asjaomaseid karistusi käsitleva liidu õigusraamistiku kohta

{SWD(2013) 513 final}

{SWD(2013) 514 final}

{SWD(2013) 515 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Üldine taust

Hoolimata asjaolust, et tollialased õigusaktid on täielikult ühtlustatud, kuulub nende täitmine, mis tagab tollieeskirjade järgimise ja karistuste seadusliku määramise, liikmesriikide õiguse reguleerimisalasse. Sellest tulenevalt järgitakse tollialaste õigusaktide täitmisel 28 erinevat õigusnormide kogumit ja eri haldus- või õigustavasid. Liikmesriigid saavad seega määrata karistusi, mis tunduvad neile olevat teatavate liidu ühtlustatud tollialastest õigusaktidest tulenevate kohustuste rikkumise eest asjakohased.

Selliste karistuste iseloom ja raskusaste erinevad olenevalt sellest, milline liikmesriik on pädev neid määrama. Nimelt on karistused eri liiki (nt trahvid, vabadusekaotus, kauba arestimine, tootmis- või äritegevuse ajutine või alaline keeld), olenemata nende iseloomust, ja isegi kui oletada, et nende liik ja iseloom on sarnased (nt trahv), on nende tase/ulatus liikmesriigiti erinev.

Liikmesriikide tollieeskirjade rikkumiste ja karistuste süsteemid vaatas programmi „Toll 2013” raames üle projektirühm, mille komisjon moodustas vabatahtlikkuse alusel 24 liikmesriigi¹ esindajatest. Projektirühm analüüsis 24 tollieeskirjade rikkumisi ja nendega seotud karistusi käsitlevat riiklikku süsteemi ja andis neist komisjonile aru. Analüüsi käigus märgati mitut olulist erinevust.

Tabel 1. Liikmesriikide tollialaste karistussüsteemide erinevused

Tollieeskirjade rikkumiste eest liikmesriikides määratavate karistuste iseloom	24 liikmesriigist 16 näevad ette nii kriminaalkui ka muud karistused. 24 liikmesriigist kaheksa näevad ette üksnes kriminaalkaristused.
Kuritegusid ja muid rikkumisi ning kriminaal- ja muid karistusi eristavad väärtuslaved	Liikmesriikides, mille süsteemid hõlmavad nii kuritegusid ja kriminaalkaristusi kui ka muid rikkumisi ja muid karistusi, on kehtestatud eri väärtuslaved tollieeskirjade rikkumise iseloomu – st kas tegemist on kuriteo või muu rikkumisega – ja seega asjaomase karistuse iseloomu kindlaksmääramiseks. Kõnealused väärtuslaved on vahemikus 266–50 000 eurot.
Liikmesriikide nõuded seoses ettevõtjal tollieeskirjade rikkumise eest oleva	24 liikmesriigist 11 leiavad, et ettevõtja vastutab teatavate tollieeskirjade rikkumiste

¹ Austria, Belgia, Bulgaaria, Küpros, Eesti, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Kreeka, Ungari, Iirimaa, Itaalia, Läti, Leedu, Luksemburg, Malta, Madalmaad, Poola, Portugal, Rumeenia, Slovakkia, Sloveenia, Hispaania ja Ühendkuningriik.

vastutuse tuvastamisega	<p>eest iga eeskirjade eiramise korral, olenemata sellest, kas ta tegutses tahtlikult, ettevaatamatult, hooletult või kergemeelselt või mitte (range vastutusega seotud rikkumised).</p> <p>24 liikmesriigist 13 ei saa määrata ettevõtjale karistust tollieeskirjade rikkumise eest, kui ettevõtja ei tegutsenud tahtlikult, ettevaatamatult, hooletult või kergemeelselt.</p>
Tähtajad: - tollieeskirjade rikkumise eest karistuse määramise menetluse algatamiseks; - tollieeskirjade rikkumise eest karistuse määramiseks; - tollieeskirjade rikkumise eest määratud karistuse täitmiseks.	<p>Valdavas osas liikmesriikides on kehtestatud tähtajad karistuse määramise menetluse algatamiseks ning tollieeskirjade rikkumise eest karistuse määramiseks ja selle täitmiseks. Need tähtajad on vahemikus 1–30 aastat.</p> <p>24 liikmesriigist üks ei ole üldse tähtaegu kehtestanud – karistuse määramise menetluse saab algatada ja karistuse määrata igal ajal.</p>
Juriidiliste isikute vastutus	<p>Juriidilisest isikust ettevõtja saab võtta tollieeskirjade rikkumise eest vastutusele 15 liikmesriigis 24st.</p> <p>24 liikmesriigist üheksas ei saa juriidilisi isikuid rikkumiste eest vastutusele võtta.</p>
Kokkulepe	<p>Kokkulepe viitab liikmesriigi õigus- või haldussüsteemis sätestatud menetlusele, mis võimaldab asutustel sõlmida õigusrikkujaga kokkuleppe, et lahendada tollieeskirjade rikkumise juhtum muul viisil kui tollieeskirjade rikkumise eest karistuse määramise menetluse algatamise või lõpuleviimisega.</p> <p>24 liikmesriigist 15 on kehtestanud tollieeskirjade rikkumise juhtumi lahendamiseks sellise menetluse.</p>

(Allikas: tollialaste karistuste projektirühma aruanne – tollieeskirjade rikkumisi ja asjaomaseid karistusi käsitlevat liidu õigusraamistikku sätestava õigusakti mõjuhinngu lisa 1B)

Tollieeskirjade rikkumiste ja asjaomaste karistuste erinevuse tagajärjed avalduvad mitmel tasandil:

- rahvusvahelisel tasandil tekitavad liikmesriikide erinevad karistussüsteemid teatavates WTO liikmesriikides muret seoses sellega, kas Euroopa Liit täidab oma rahvusvahelisi kohustusi selles valdkonnas;

- Euroopa Liidu tasandil muudab tollialaste õigusaktide erinev täitmine keerukamaks tolliliidu tõhusa juhtimise, sest samasugust nõuete mittejärgimist võidakse liikmesriikides väga erineval viisil käsitleda, nagu eelmisest tabelist selgub;

- ettevõtjate tasandil avaldab liidu tollieeskirjade rikkumiste erinev käsitlemine mõju võrdsetele võimalustele, mis peaksid olema siseturu lahutamatu osa, ja annab seega eelise nendele, kes rikuvad õigust tollieeskirjade rikkumiste eest leebid karistusi määravas liikmesriigis. See olukord mõjutab ka juurdepääsu tollialastele lihtsustustele ja hõlbustustele või volitatud ettevõtja staatuse andmise protsessile, sest kriteeriumi, mis viitab tollieeskirjade järgimisele ja tõsiste rikkumiste puudumisele volitatud ettevõtja staatuse saamise tingimusena, tõlgendatakse liikmesriikide õigusaktides erinevalt.

Nimetatud probleemide kõrvaldamiseks nähakse käesoleva ettepanekuga ette tollieeskirjade rikkumisi ja asjaomaseid karistusi käsitlev ühine õigusraamistik; sellega ületatakse ühiste õigusnormide kehtestamise kaudu eri õigussüsteemide vaheline lõhe ning edendatakse seega ELi ettevõtjate võrdset kohtlemist ja liidu finantshuvide tõhusat kaitset ja õiguskaitset tolli valdkonnas.

1.2. Õiguslik taust

Liidu tolliterritoriumi ja kolmandate riikide vahelist kaubavahetust käsitlevad tollialased õigusaktid on täielikult ühtlustatud ja alates 1992. aastast koondatud ühenduse tolliseadustikku². Tolliseadustik vaadati põhjalikult läbi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2008. aasta aprill määrusega (EÜ) nr 450/2008, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (ajakohastatud tolliseadustik);³ see on nüüd uuesti sõnastatud ja kehtetuks tunnistatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrusega (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik,⁴ mille eesmärk on kohandada tollieeskirju vastavalt tolli ja kaubavahetuse elektroonilisele keskkonnale, edendada tollieeskirjade edasist ühtlustamist ja ühetaolist kohaldamist ning anda liidu ettevõtjatele asjakohased abivahendid oma tegevuse arendamiseks ülemaailmses ärikeskkonnas.

Kõnealuseid ühtlustatud tollialaseid õigusakte tuleb täiendada nende täitmist käsitlevate ühiste normidega. Euroopa Parlament on selles suunas tegutsemise vajadusele juba tähelepanu

---

² Ühenduse tolliseadustik, kehtestatud nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määrusega (EMÜ) nr 2913/92 ja kohaldatud alates 1. jaanuarist 1994, EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992R2913:20070101:ET:PDF>.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 450/2008, 23. aprill 2008, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (ajakohastatud tolliseadustik), ELT L 145, 4.6.2008, lk 1: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:145:0001:0064:ET:PDF>.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 952/2013, 9. oktoober 2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (uuesti sõnastatud), ELT L 269, 10.10.2013, lk 1 (parandus ELT L 287, 29.10.2013, lk 90): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:269:0001:0101:ET:PDF>.

juhtinud kahes aruandes⁵ (2008. aasta ja 2011. aasta aruanne), milles kutsuti üles seda valdkonda ühtlustama.

Kõik need jõupingutused tuginevad aluslepinguga⁶ liikmesriikidele ette nähtud üldisel kohustusel „[kasutada] kõiki asjakohaseid üld- või erimeetmeid, et tagada aluslepingutest või liidu institutsioonide õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmine”. Nimetatud kohustus hõlmab karistuste määramist, kusjuures ei tehta vahet, kas karistused on kriminaal- või muud karistused.

Konkreetsemalt sisaldavad ajakohastatud tolliseadustik ja liidu tolliseadustik esimest korda tollialaseid halduskaristusi käsitlevat sätet⁷.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

2.1. Konsulteerimine huvitatud isikutega

Konsulteerimisel kasutati nelja vahendit, millest ükski ei olnud avalik konsultatsioon (võttes arvesse tollieeskirjade rikkumiste ja asjaomaste karistuste erilist ja tehnilist iseloomu), ning sidusrühmade taotlusel käsitleti vastuseid konfidentsiaalsetena.

– Liikmesriikide tolliasutustele saadeti nende tollieeskirjade rikkumiste ja asjaomaste karistuste riiklikku süsteemi käsitlev küsimustik ning vastused saadi 24 liikmesriigilt, nagu käesolevas seletuskirjas eelnevalt juba märgitud. Saadud andmete võrdlusest selgus, et liikmesriikide tollialased karistussüsteemid on väga erinevad.

– 20.–21. märtsil 2012 korraldati Kopenhaagenis nõuete mittejärgimist ja nõuete mittejärgimisest tuleneva riski juhtimist käsitlev kõrgetasemeline seminar, milles osalesid kõigi liikmesriikide ja kandidaatriikide tolliasutused ja ettevõtjate esindajad; tollieeskirjade rikkumiste ja asjaomaste karistuste küsimus tunnistati „nõuete järgmise” kava elemendiks, mida tuleb täiendavalt uurida.

– Toimus esimene sidusrühmade konsultatsioon maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi tolliküsimuste konsultatiivorganiga (kaubanduskontaktide töörühm). Kaubanduskontaktide töörühmas osalevad tolliga seotud tegevusvaldkondades tegutseva 45 Euroopa kutseühingu, sh VKEde liidu tasandi esindajad. Konsulteerimisel oli enamik kohtumisel osalenud ühinguid üldiselt nõus, et maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi algatus on nende äritegevuse jaoks oluline.

– Teine sidusrühmade konsultatsioon toimus teise küsimustiku kaudu, mis saadeti Euroopa ettevõtlusvõrgustiku vahendusel VKEdele ja mis käsitleb mõju, mida eri

---

⁵ Rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raport kaubanduspoliitika rakendamise kohta tõhusate impordi- ja ekspordieeskirjade ja -menetlustega (2007/2256(INI)), raportöör: Jean-Pierre Audy ning siseturu ja tarbijakaitse komisjoni raport tolli ajakohastamise kohta (2011/2083(INI)), raportöör: Matteo Salvini.

⁶ Euroopa Liidu leping, artikli 4 lõige 3.

⁷ Ajakohastatud tolliseadustiku artikkel 21, millest sai liidu tolliseadustiku artikkel 42.

liikmesriikides tollialaste eeskirjade valdkonnas kehtivad erinevad rikkumis- ja karistussüsteemid avaldavad impordi ja ekspordiga tegelevate äriühingute äritegevusele.

2.2. Mõju hindamine

Komisjon hindas eri poliitikavõimaluste mõju (avaldatud aadressil ...). Analüüsi nelja poliitikavõimalust: A – lähtestsenaarium, B – õigusnormide muutmine kehtivas liidu õigusraamistikus, C – seadusandlik meede, millega ühtlustatakse tollieeskirjade rikkumiste ja muude karistuste kui kriminaalkaristused liigid, ja D – kaks eraldiseisvat seadusandlikku meedet, mille eesmärk on ühtlustada ühest küljest tollieeskirjade rikkumised ja muud karistused kui kriminaalkaristused ning teisest küljest tollialased kuriteod ja kriminaalkaristused.

Eri võimaluste kaalumise järel leitakse mõjuhinnangus, et eelistada tuleb seadusandlikku meedet, mis määrab kindlaks tollialased kohustused, mille suhtes tuleks kohaldada erikaitset, kehtestades nende rikkumise eest muud karistused kui kriminaalkaristused (võimalus C).

Mõju hindamise komitee kiitis mõjuhinnangu uuestiesitamise 14. juunil 2013 heaks.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. Õiguslik alus

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping”) artikkel 33.

ELi toimimise lepingu artiklis 33 on sätestatud, et aluslepingute kohaldamisalas tuleks tugevdada liikmesriikidevahelist ning liikmesriikide ja komisjoni vahelist tollikoostööd.

Tolliseadustiku kohaselt kohaldatakse ühe liikmesriigi tehtud otsust kõigis teistes liikmesriikides ja seepärast peavad asutused otsuse ühetaoliseks kohaldamiseks omavahel konsulteerima.

Liikmesriikidevahelise koostöö edasise tugevdamise mõjuvaks põhjuseks on ka teatavate hõlbustuste ja lihtsustuste sisseviimine liidu tollialastesse õigusaktidesse ning volitatud ettevõtjatele nende juurdepääsu andmine. Selleks et tagada ettevõtjatele võrdsed võimalused, on volitatud ettevõtja staatuse andmise kriteeriumide ja eriti volitatud ettevõtja poolse tõsise või korduva rikkumise puudumisega seotud kriteeriumi hindamiseks eelkõige vajalikud võrreldavad karistussüsteemid kogu ELis.

Seepärast eeldab tollieeskirjade rikkumiste ja asjaomaste karistuste ühtlustamine liikmesriikidevahelist tollialast koostööd ning toetab ühtlasi liidu tollieeskirjade nõuetekohast ja ühetaolist kohaldamist ja täitmist.

3.2. Subsidiaarsus, proportsionaalsus ja põhiõiguste austamine

Tollieeskirjade rikkumiste ja muude karistuste kui kriminaalkaristused ühtlustamist tuleb käsitada selliste teiseste õigusaktide lahutamatu osana, mida liit võib vastu võtta eesmärgiga tugevdada liikmesriikide tolliasutuste vahelist ning liikmesriikide tolliasutuste ja komisjoni

vahelist koostööd, täites oma ülesannet rakendada liidu ainupädevusse kuuluva tolliliidu õigusakte. Liidu meetmeid selles valdkonnas ei tule seega Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 3 sätestatud subsidiaarsuse põhimõtte seisukohast hinnata.

Isegi kui subsidiaarsust tuleks kaaluda, on liikmesriikide õigusnormide olulise lahknevuse tõttu siiski üksnes liidul võimalik käesoleva direktiivi eesmärke saavutada, kuigi konkreetsel juhul on tegemist täielikult ühtlustatud poliitikavaldkonnaga (tolliliit), mida iseloomustavad täielikult ühtlustatud eeskirjad, mille tõhus rakendamine on tolliliidu olemasolu jaoks määrav.

Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 4 sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev ettepanek kõnealuste eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale. Ettepaneku sisu on Euroopa põhiõiguste hartas sätestatud nõuetega kooskõlas. Eelkõige on teatavad menetluseeskirjade peatüki sätted kooskõlas hea halduse ja õiglase kohtuliku arutamise õiguse põhimõttega, kuid samuti *ne bis in idem* (topeltkaristamise keeld) põhimõttega.

3.3. Õigusakti valik

Käesolev ettepanek liikmesriikide õigusnormide ühtlustamiseks liidusisese tollikoostöö valdkonnas kehtestatakse direktiivina, mille liikmesriigid peavad oma õigusesse üle võtma.

3.4. Erisätted

Ettepanekus käsitletakse liidu tolliseadustikust tulenevate kohustustega seotud rikkumisi. See sisaldab liidu tolliseadustiku normide erinevate rikkumiste (range vastutus, ettevaatamatusest põhjustatud rikkumine, tahtlik rikkumine) ühist nimekirja ja hõlmab seega kõiki võimalikke olukordi, millega isikud võivad tolliasutustega suheldes selles valdkonnas kokku puutuda. Ettepanekus käsitatakse rikkumisena nii selles nimetatud viisil käitumist kui ka sellise käitumise tahtlikku katset.

Kõrvuti nimetatud käitumisviisidega kehtestatakse ettepanekuga ka rikkumistega seotud tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste ühine skaala; samuti sätestatakse asjaolud, mida liikmesriikide pädevad asutused peaksid arvesse võtma selliste tollieeskirjade rikkumiste eest määratavate karistuste liigi ja taseme kindlaksmääramisel, mille puhul karistust kohandatakse vastavalt konkreetsele olukorrale. Karistuste proportsionaalsuse põhimõtte arvessevõtmiseks on karistuste skaala ja kõnealuste asjaolude kombineerimisel võimalik kehtestada mitu raskusastet. Lisaks nähakse ettepanekuga ette konkreetsed juhtumid, mille puhul käesolevas ettepanekus range vastutusega seotud rikkumisena määratletud käitumist ei tule sellisena käsitada, juhul kui kõnealune käitumine tulenes pädevate tolliasutuste tehtud veast.

Ettepanekus viidatakse tollieeskirjade rikkumise tahtlikul toimepanekul olulist rolli omavate isikute vastutusele ning sätestatakse rikkumise toimepannud isikute ja rikkumise toimepanemisele kihutanud ja kaasaaidanud isikute samaväärne kohtlemine. Samuti viidatakse selles juriidiliste isikute vastutusele, sest tollieeskirjade rikkumine võib tuleneda ka juriidiliste isikute tegevusest.

Lõpuks sisaldab ettepanek teatavaid vajalikke menetlusnorme, mis aitavad vältida samade asjaolude ja isikutega seotud karistuste kattumist. Eelkõige puudutab see tähtaega, mille jooksul pädevad asutused peavad rikkumise eest vastutava isiku suhtes menetluse algatama, võimalust karistuse määramise menetlus peatada, kui samade asjaoludega seoses on algatatud kriminaalmenetlus, ja territoriaalset pädevust, mille puhul määratakse kindlaks liikmesriik, kes on pädev juhtumit menetlema, kui rikkumisega on seotud mitu liikmesriiki.

Nende sätete rakendamine liikmesriikide õigusaktidega tagab ettevõtjate ühetaolise kohtlemise olenemata liikmesriigist, kus nad oma tolliformaalsusi täidavad ja äritehinguid teostavad. Samuti tagab see Kyoto konventsioonist tulenevate rahvusvaheliste kohustuste täitmise.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanekul ei ole mõju inimressurssidele ega Euroopa Liidu eelarvele ning seepärast ei ole sellele lisatud finantsmääruse (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 966/2012, 25. oktoober 2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002) artikliga 31 ettenähtud finantsselgitust.

Ettepanek ei mõjuta liidu eelarvet.

5. SELGITAVAD DOKUMENDID

Komisjoni jaoks on tähtis tagada direktiivi nõuetekohane ülevõtmine liikmesriikide õigusesse. Selle saavutamiseks ja võttes arvesse liikmesriikide õiguskordade erinevat ülesehitust, peaksid liikmesriigid teatama komisjonile kõik konkreetsed liikmesriigi õigusnormid ja selgitama, kuidas nendega võetakse üle direktiivi konkreetsed sätted. See ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik, et komisjon saaks tagada direktiivi põhieesmärgi – liidu tollialaste õigusaktide tõhus rakendamine ja täitmine tolliliidus – saavutamise.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

tollieeskirjade rikkumisi ja asjaomaseid karistusi käsitleva liidu õigusraamistiku kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 33,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Tolliliidu valdkonna õigusnormid on liidu õigusega ühtlustatud. Nende täitmine kuulub siiski liikmesriikide õiguse reguleerimisalasse.
- (2) Sellest tulenevalt kohaldatakse tollieeskirjade rikkumiste ja asjaomaste karistuste suhtes 28 erinevat õigusnormide kogumit. Liidu tollialaste õigusaktide rikkumist ei käsitleta seetõttu kogu liidus ühetaoliselt ja konkreetsel juhul määratavad karistused võivad oma iseloomult ja raskusastmelt erineda olenevalt karistust määravast liikmesriigist.
- (3) Liikmesriikide õigussüsteemide lahknevus kahjustab tolliliidu optimaalset juhtimist ja takistab ühtlasi tolliliidus võrdsete võimaluste tagamist ettevõtjatele, sest see mõjutab juurdepääsu tollialastele lihtsustustele ja hõlbustustele.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013⁸ (edaspidi „tolliseadustik”) koostamisel võeti arvesse rahvusvahelist elektroonilist keskkonda, mis võimaldab tolliasutustevahelist reaajas teabevahetust ja ühe liikmesriigi tehtud otsuse kohaldamist kõigis teistes liikmesriikides. Kõnealuse õigusraamistiku täitmine on seega vaja ühtlustada. Tolliseadustik sisaldab ka sätet, millega nõutakse liikmesriikidelt tõhusate, hoiatavate ja proportsionaalsete karistuste kehtestamist.
- (5) Käesolevas direktiivis sätestatud õigusraamistik, mis käsitleb liidu tollialaste õigusaktide täitmist, on kooskõlas liidu finantshuvide kaitseks kehtestatud õigusnormidega⁹. Selle direktiiviga kehtestatav raamistik hõlmab nii liidu finantshuvidele mõju avaldavaid tollieeskirjade rikkumisi, mis ei kuulu liidu finantshuve kriminaalõiguse abil kaitsva õigusakti reguleerimisalasse, kui ka tollieeskirjade rikkumisi, mis ei avalda liidu finantshuvidele mingisugust mõju.
- (6) Kehtestada tuleks selliste käitumisviiside nimekiri, mida tuleks pidada liidu tollialaste õigusaktide rikkumiseks ja mille eest määratakse karistus. Need tollieeskirjade

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 952/2013, 9. oktoober 2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

⁹ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil (COM(2012) 363).

rikkumised peaksid täielikult põhinema tollialastest õigusaktidest tulenevatel kohustustel (otseste viidetega tolliseadustikule). Käesoleva direktiiviga ei määrata kindlaks, kas liikmesriigid peaksid nende tollieeskirjade rikkumiste suhtes kohaldama haldus- või kriminaalkaristusi.

- (7) Esimesse käitumisviiside kategooriasse peaksid kuuluma range vastutusega seotud tollieeskirjade rikkumised, mille puhul süü tuvastamine ei ole nõutav, võttes arvesse asjaomaste kohustuste objektiivsust ja asjaolu, et nende täitmise eest vastutavad isikud ei saa eirata nende olemasolu ja siduvust.
- (8) Teise ja kolmandasse käitumisviiside kategooriasse peaksid kuuluma tollieeskirjade rikkumised, mis pannakse toime vastavalt kas ettevaatamatusest või tahtlikult, kusjuures vastutuse tekkimiseks tuleb nimetatud subjektiivne koosseis tuvastada.
- (9) Tollieeskirjade tahtliku rikkumise toimepanekule kaasaaitamist ja kihutamist ning teatavate tollieeskirjade rikkumiste tahtliku toimepaneku katset tuleks käsitada tollieeskirjade rikkumisena.
- (10) Õiguskindlustuse tagamiseks tuleks ette näha, et tolliasutuse tehtud veast tulenevat tegevust või tegevusetust ei tuleks käsitada tollieeskirjade rikkumisena.
- (11) Liikmesriigid peaksid tagama, et juhul kui tollieeskirjade rikkumine on toime pandud juriidilise isiku huvides, saab sama tollieeskirjade rikkumise eest vastutusele võtta nii juriidilise isiku kui ka füüsilise isiku.
- (12) Liikmesriikide karistussüsteemide ühtlustamiseks tuleks kehtestada karistuste skaalad, mis kajastavad tollieeskirjade rikkumiste eri kategooriaid ja nende raskusastet. Selleks et kehtestada tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused, peaksid liikmesriigid ühtlasi tagama, et nende pädevad asutused võtavad kohaldatavate karistuste liigi ja taseme kindlaksmääramisel arvesse konkreetseid raskendavaid või kergendavaid asjaolusid.
- (13) Tollieeskirjade rikkumist käsitleva menetluse algatamiseks tuleks kehtestada nelja-aastane aegumistähtaeg alates tollieeskirjade rikkumise toimepanekust või – pidevate või korduvate rikkumiste korral – sellist rikkumist kujutava käitumise lõpetamisest. Liikmesriigid peaksid tagama, et tollieeskirjade rikkumist käsitleva juurdluse või kohtumenetluse korral aegumistähtaja kulg katkeb. Liikmesriigid võivad ette näha kõnealuse aegumistähtaja kulgemise peatamise juhtumid. Asjaomase kohtumenetluse algatamisele või jätkamisele tuleks kehtestada kaheksa-aastane ja karistuse täitmisele kolmeaastane aegumistähtaeg.
- (14) Tuleks ette näha tollieeskirjade rikkumist käsitleva haldusmenetluse peatamine juhul, kui sama isiku vastu on samade asjaoludega seoses algatatud kriminaalmenetlus. Haldusmenetluse jätkamine pärast kriminaalmenetluses otsuse tegemist peaks olema võimalik ainult ranges kooskõlas *ne bis in idem* põhimõttega.
- (15) Pädevusalaste konfliktide vältimiseks tuleks kehtestada eeskirjad, millega määratakse kindlaks, milline pädev liikmesriik peaks juhtumit uurima.
- (16) Käesoleva direktiiviga tuleks ette näha liikmesriikidevaheline ning liikmesriikide ja komisjoni vaheline koostöö, mis tagab tollieeskirjade rikkumiste suhtes tõhusate meetmete võtmise.
- (17) Pädevatel asutusel peaks tollieeskirjade rikkumiste uurimise hõlbustamiseks olema võimalik arestida ajutiselt kaupa, veovahendeid või muid rikkumise toimepanekuks kasutatud vahendeid.

- (18) Vastavalt liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühisele poliitilisele deklaratsioonile selgitavate dokumentide kohta¹⁰ on liikmesriigid võtnud kohustuse esitada ülevõtmismeetmetest teavitamisel põhjendatud juhtudel vähemalt ühe dokumendi, milles selgitatakse seost direktiivi komponentide ja ülevõtvate riiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Seadusandja leiab, et käesoleva direktiivi puhul on selliste dokumentide esitamine põhjendatud.
- (19) Kuna käesoleva direktiivi eesmärk on kehtestada kõigile liikmesriikidele ühine tollieeskirjade rikkumiste nimekiri ja näha ette alus liikmesriikides tõhusate, hoiatavate ja proportsionaalsete karistuste määramiseks täielikult ühtlustatud tolliliidu valdkonnas, ei suuda liikmesriigid oma erinevatele õigustraditsioonidele tuginedes kõnealust eesmärki piisavalt saavutada ning meetme ulatuse ja mõju tõttu on seda parem teha liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale, kui on vaja nimetatud eesmärgi saavutamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja -ala

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse liidu tollieeskirjade rikkumisi käsitlev raamistik ja nähakse ette karistused nende rikkumiste eest.
2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruses (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) (edaspidi „tolliseadustik”) sätestatud kohustuste ja tolliseadustiku artikli 5 lõikes 2 määratletud liidu tollialaste õigusaktide muudes osades sätestatud identsete kohustuste rikkumise suhtes.

Artikkel 2

Tollieeskirjade rikkumised ja asjaomased karistused

Liikmesriigid sätestavad eeskirjad artiklites 3–6 nimetatud tollieeskirjade rikkumiste eest määratavate karistuste kohta.

Artikkel 3

Range vastutusega seotud tollieeskirjade rikkumised

Liikmesriigid tagavad, et süü vormist olenemata kujutab järgmine tegevus või tegevusetus endast tollieeskirjade rikkumist:

- (a) tollideklaratsiooni, ajutise ladustamise deklaratsiooni, sisenemise ülddeklaratsiooni, väljumise ülddeklaratsiooni, reekspordi deklaratsiooni või reekspordi teatist esitav isik ei taga deklaratsioonis, teatistes või taotluses

¹⁰ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

esitatud teabe õigsust ja täielikkust kooskõlas tolliseadustiku artikli 15 lõike 2 punktiga a;

- (b) tollideklaratsiooni, ajutise ladustamise deklaratsiooni, sisenemise ülddeklaratsiooni, väljumise ülddeklaratsiooni, reekspordi deklaratsiooni või reekspordi teatist esitav isik ei taga lisadokumentide autentsust, õigsust ja kehtivust kooskõlas tolliseadustiku artikli 15 lõike 2 punktiga b;
- (c) isik ei esita sisenemise ülddeklaratsiooni kooskõlas tolliseadustiku artikliga 127, merelaeva või õhusõiduki saabumise teatist kooskõlas tolliseadustiku artikliga 133, ajutise ladustamise deklaratsiooni kooskõlas tolliseadustiku artikliga 145, tollideklaratsiooni kooskõlas tolliseadustiku artikliga 158, vabatsoonis lubatud tegevuse teatist kooskõlas tolliseadustiku artikli 244 lõikega 2, väljaveoeelset deklaratsiooni kooskõlas tolliseadustiku artikliga 263, reekspordi deklaratsiooni kooskõlas tolliseadustiku artikliga 270, väljumise ülddeklaratsiooni kooskõlas tolliseadustiku artikliga 271 või reekspordi teatist kooskõlas tolliseadustiku artikliga 274;
- (d) ettevõtja ei säilita tolliformaalsuste täitmisega seotud dokumente ja teavet tollile kättesaadaval viisil tollialaste õigusaktidega kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul kooskõlas tolliseadustiku artikliga 51;
- (e) liidu tolliterritooriumile toodud kauba äraviimine tollijärelevalve alt tolli loata vastuolus tolliseadustiku artikli 134 lõike 1 esimese ja teise lõiguga;
- (f) kauba äraviimine tollijärelevalve alt vastuolus tolliseadustiku artikli 134 lõike 1 neljanda lõiguga ning artikli 158 lõikega 3 ja artikliga 242;
- (g) liidu tolliterritooriumile kaupa toov isik ei täida kauba asjakohasesse kohta toimetamisega seotud kohustusi kooskõlas tolliseadustiku artikli 135 lõikega 1 või ei teavita tolli, kui kohustusi ei ole võimalik täita, kooskõlas tolliseadustiku artikli 137 lõigetega 1 ja 2;
- (h) vabatsooni kaupa toov isik ei too kauba, juhul kui vabatsoon külgneb liikmesriigi ja kolmanda riigi vahelise maismaapiiriga, otse sellesse vabatsooni ilma mõnd muud liidu tolliterritooriumi osa läbimata kooskõlas tolliseadustiku artikli 135 lõikega 2;
- (i) deklarant ei esita ajutise ladustamise või tolliprotseduuri eesmärgil dokumente tollile, kui liidu õigusaktidega seda nõutakse või kui see on vajalik tollikontrolliks, kooskõlas tolliseadustiku artikli 145 lõikega 2 ja artikli 163 lõikega 2;
- (j) ajutiselt ladustatud liiduvälise kauba eest vastutav ettevõtja ei suuna kõnealust kaupa tolliprotseduurile või ei reekspordi seda kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul kooskõlas tolliseadustiku artikliga 149;
- (k) tollideklaratsiooni või lisadeklaratsiooni esitamise ajal ei ole tolliprotseduuri deklarandi valduses ja tollile kättesaadavad kõnealuse protseduuri taotlemiseks nõutavad lisadokumendid kooskõlas tolliseadustiku artikli 163 lõikega 1 ja artikli 167 lõike 1 teise lõiguga;
- (l) tolliprotseduuri deklarant ei esita tolliseadustiku artikli 166 kohase lihtsustatud deklaratsiooni või tolliseadustiku artikli 182 kohase deklarandi arvestuskande tegemise korral pädevale tolliasutusele kindlaksmääratud tähtaja jooksul lisadeklaratsiooni kooskõlas tolliseadustiku artikli 167 lõikega 1;

- (m) tolliasutuse poolt kaubale, pakendile või veovahendile kinnitatud identifitseerimisvahendi eemaldamine või hävitamine eelneva loata, mille toll on andnud kooskõlas tolliseadustiku artikli 192 lõikega 2;
- (n) seestöötlemisprotseduuri pidaja ei lõpeta tolliprotseduuri kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul kooskõlas tolliseadustiku artikliga 257;
- (o) välistöötlemisprotseduuri pidaja ei ekspordi defektset kaupa kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul kooskõlas tolliseadustiku artikliga 262;
- (p) ehitise rajamine vabatsoonis tolliseadustiku artikli 244 lõikes 1 sätestatud tolli loata;
- (q) tollimaksukohustuslane ei maksa impordi- või eksporditollimaksu kindlaksmääratud tähtaja jooksul kooskõlas tolliseadustiku artikliga 108.

Artikkel 4

Ettevaatamatuses toimepandud tollieeskirjade rikkumised

Liikmesriigid tagavad, et kui järgmine tegevus pandi toime või jäeti tegemata ettevaatamatuses, on tegemist tollieeskirjade rikkumisega:

- (a) ajutiselt ladustatud liiduvälise kauba eest vastutav ettevõtja ei suuna kõnealust kaupa tolliprotseduurile või ei reekspordi seda kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul kooskõlas tolliseadustiku artikliga 149;
- (b) ettevõtja ei osuta tollile tolliformaalsuste või -kontrolli lõpuleviimiseks kogu vajalikku abi kooskõlas tolliseadustiku artikli 15 lõikega 1;
- (c) tollialaste õigusaktide kohaldamise taotlusega seotud otsuse saaja ei täida kõnealusest otsusest tulenevaid kohustusi kooskõlas tolliseadustiku artikli 23 lõikega 1;
- (d) tollialaste õigusaktide kohaldamise taotlusega seotud otsuse saaja ei teata tollile viivitamata kõikidest asjaoludest, mis ilmnevad pärast otsuse tegemist ja võivad mõjutada otsuse kehtivust või sisu, kooskõlas tolliseadustiku artikli 23 lõikega 2;
- (e) ettevõtja ei esita liidu tolliterritooriumile toodud kaupa tollile kooskõlas tolliseadustiku artikliga 139;
- (f) liidu transiidiprotseduuri pidaja ei esita kaupa puutumatu kujul ettenähtud tähtaja jooksul sihtkoha tolliasutusele kooskõlas tolliseadustiku artikli 233 lõike 1 punktiga a;
- (g) ettevõtja ei esita vabatsooni toodud kaupa tollile kooskõlas tolliseadustiku artikliga 245;
- (h) ettevõtja ei esita liidu tolliterritooriumilt väljaviidavat kaupa väljaveol tollile kooskõlas tolliseadustiku artikli 267 lõikega 2;
- (i) kauba mahalaadimine või teisele veovahendile laadimine ei toimu tolli loal või tolli poolt määratud või heakskiidetud kohas kooskõlas tolliseadustiku artikliga 140;
- (j) kauba ladustamine ajutise ladustamise kohas või tollilaos artiklite 147 ja 148 kohaselt tolli antud loata;

- (k) loa omanik või protseduuri pidaja ei täida tolliladustamisprotseduurile suunatud kauba ladustamisest tulenevaid kohustusi kooskõlas tolliseadustiku artikli 242 lõike 1 punktidega a ja b.

Artikkel 5

Tahtlikult toimepandud tollieeskirjade rikkumised

Liikmesriigid tagavad, et kui järgmine tegevus pandi toime või jäeti tegemata tahtlikult, on tegemist tollieeskirjade rikkumisega:

- (a) tollile valeteabe või -dokumentide esitamine, kui toll nõuab teabe või dokumentide esitamist kooskõlas tolliseadustiku artikliga 15 või 163;
- (b) ettevõtja esitab valeandmeid või kasutab muud ebaausat viisi, et saada tollilt luba
  - i) volitatud ettevõtja staatuse saamiseks kooskõlas tolliseadustiku artikliga 38;
  - ii) lihtsustatud deklaratsiooni kasutamiseks kooskõlas tolliseadustiku artikliga 166;
  - iii) muu tollialase lihtsustuse kasutamiseks kooskõlas tolliseadustiku artikliga 177, 179, 182 või 185;
  - iv) kauba suhtes eriprotseduuri kasutamiseks kooskõlas tolliseadustiku artikliga 211;
- (c) kaup tuuakse liidu tolliterritooriumile või viiakse liidu tolliterritooriumilt välja, esitamata seda tollile kooskõlas tolliseadustiku artikliga 139 või 245 või artikli 267 lõikega 2;
- (d) tollialaste õigusaktide kohaldamise taotlusega seotud otsuse saaja ei täida kõnealusest otsusest tulenevaid kohustusi kooskõlas tolliseadustiku artikli 23 lõikega 1;
- (e) tollialaste õigusaktide kohaldamise taotlusega seotud otsuse saaja ei teata tollile viivitamata kõikidest asjaoludest, mis ilmnevad pärast otsuse tegemist ja võivad mõjutada otsuse kehtivust või sisu, kooskõlas tolliseadustiku artikli 23 lõikega 2;
- (f) kauba töötlemine tollilaos ilma tolli poolt tolliseadustiku artikli 241 kohaselt antud loata;
- (g) artikli 4 punktis f ja käesoleva artikli punktis c nimetatud tollieeskirjade rikkumisega seotud kauba omandamine või omamine.

Artikkel 6

Tollieeskirjade rikkumise toimepanekule kaasaaitamine ja kihutamine ja tollieeskirjade rikkumise katse

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklis 5 osutatud tegevusele või tegevusetusele kaasaaitamine või kihutamine on tollieeskirjade rikkumine.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artikli 5 punktides b ja c osutatud tegevuse või tegevusetuse katse on tollieeskirjade rikkumine.

Artikkel 7

Tolliasutuse tehtud viga

Juhul kui artiklites 3–6 osutatud tegevus või tegevusetus tuleneb tolliasutuse tehtud veast, ei kujuta see endast tollieeskirjade rikkumist.

Artikkel 8

Juriidiliste isikute vastutus

1. Liikmesriigid tagavad juriidilise isiku vastutusele võtmise tollieeskirjade rikkumise eest, mille on tema kasuks toime pannud eraisikuna või juriidilise isiku organi liikmena tegutsenud isik, kes on juriidilise isiku juures juhtival kohal ühel järgmisel alusel:
  - (a) õigus esindada juriidilist isikut;
  - (b) õigus teha juriidilise isiku nimel otsuseid;
  - (c) õigus kontrollida juriidilist isikut.
2. Liikmesriigid tagavad ka juriidilise isiku vastutusele võtmise juhul, kui lõikes 1 osutatud isiku järelevalve või kontrolli puudumine võimaldas lõikes 1 osutatud isiku alluvuses oleval isikul panna kõnealuse juriidilise isiku kasuks toime tollieeskirjade rikkumise.
3. Juriidilise isiku lõigete 1 ja 2 kohane vastutus ei mõjuta tollieeskirjade rikkumise toimepannud füüsilise isiku vastutust.

Artikkel 9

Karistused artiklis 3 osutatud tollieeskirjade rikkumiste eest

Liikmesriigid tagavad, et artiklis 3 osutatud tollieeskirjade rikkumiste eest määratakse tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused järgmistes piirides:

- (a) rahatrahv vahemikus 1–5 % kauba väärtusest, kui tollieeskirjade rikkumine seondub konkreetse kaubaga;
- (b) rahatrahv vahemikus 150–7 500 eurot, kui tollieeskirjade rikkumine ei seondu konkreetse kaubaga.

Artikkel 10

Karistused artiklis 4 osutatud tollieeskirjade rikkumiste eest

Liikmesriigid tagavad, et artiklis 4 osutatud tollieeskirjade rikkumiste eest määratakse tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused järgmistes piirides:

- (a) rahatrahv kuni 15 % kauba väärtusest, kui tollieeskirjade rikkumine seondub konkreetse kaubaga;

- (b) rahatrahv kuni 22 500 eurot, kui tollieeskirjade rikkumine ei seonu konkreetse kaubaga.

Artikkel 11

Karistused artiklites 5 ja 6 osutatud tollieeskirjade rikkumiste eest

Liikmesriigid tagavad, et artiklites 5 ja 6 osutatud tollieeskirjade rikkumiste eest määratakse tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused järgmistes piirides:

- (a) rahatrahv kuni 30 % kauba väärtusest, kui tollieeskirjade rikkumine seondu konkreetse kaubaga;
- (b) rahatrahv kuni 45 000 eurot, kui tollieeskirjade rikkumine ei seonu konkreetse kaubaga.

Artikkel 12

Karistuste tõhus kohaldamine ja karistuse määramise õiguse kasutamine pädevate asutuste poolt

Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused võtavad artiklites 3–6 osutatud tollieeskirjade rikkumiste eest määratavate karistuste liigi ja taseme kindlaksmääramisel arvesse kõiki olulisi asjaolusid, sealhulgas vajaduse korral järgmist:

- (a) rikkumise raskus ja kestus;
- (b) asjaolu, et rikkumise eest vastutav isik on volitatud ettevõtja;
- (c) tasumata jäetud impordi- või eksporditollimaksu suurus;
- (d) asjaolu, et asjaomase kauba suhtes kohaldatakse tolliseadustiku artikli 134 lõike 1 teises lauses ja artikli 267 lõike 3 punktis e osutatud keeldusid või piiranguid või asjaomane kaup ohustab avalikku julgeolekut;
- (e) rikkumise eest vastutava isiku ja pädeva asutuse koostöö tase;
- (f) rikkumise eest vastutava isiku varasemad rikkumised.

Artikkel 13

Aegumine

1. Liikmesriigid tagavad, et aegumistähtaeg artiklites 3–6 osutatud tollieeskirjade rikkumist käsitleva menetluse algatamiseks on neli aastat ja see algab tollieeskirjade rikkumise toimepaneku päevast.
2. Liikmesriigid tagavad, et tollieeskirjade rikkumise pideva või korduva toimepaneku korral algab aegumistähtaeg päevast, mil lõpeb endast tollieeskirjade rikkumist kujutav tegevus või tegevusetus.
3. Liikmesriigid tagavad, et aegumistähtaja katkeb, kui pädev asutus teatab asjaomasele isikule sama tollieeskirjade rikkumisega seotud juurdluse või kohtumenetluse algatamisest. Aegumistähtaeg algab pärast katkestamist uuesti.

4. Liikmesriigid tagavad, et artiklites 3–6 osutatud tollieeskirjade rikkumist käsitleva menetluse algatamine või jätkamine on välistatud kaheksa aasta möödumisel lõikes 1 või 2 osutatud päevast.
5. Liikmesriigid tagavad, et karistuse määramist käsitleva otsuse täitmise aegumistähtaeg on kolm aastat. Aegumistähtaeg algab lõpliku otsuse tegemise päevast.
6. Liikmesriigid sätestavad lõigetes 1, 4 ja 5 osutatud tähtaegade peatamise alused.

Artikkel 14

Menetluse peatamine

1. Liikmesriigid tagavad artiklites 3–6 osutatud tollieeskirjade rikkumist käsitleva haldusmenetluse peatamise, juhul kui samade asjaoludega seoses on sama isiku vastu algatatud kriminaalmenetlus.
2. Liikmesriigid tagavad, et artiklites 3–6 osutatud tollieeskirjade rikkumist käsitlevat peatatud haldusmenetlust ei jätkata, juhul kui lõikes 1 osutatud kriminaalmenetluses on lõplik otsus tehtud. Muudel juhtudel võib artiklites 3–6 osutatud tollieeskirjade rikkumist käsitlevat peatatud haldusmenetlust jätkata.

Artikkel 15

Pädevus

1. Liikmesriigid tagavad oma pädevuse teostamise artiklites 3–6 osutatud tollieeskirjade rikkumiste üle vastavalt ühele järgmistest kriteeriumidest:
  - (a) tollieeskirjade rikkumine pannakse tervikuna või osaliselt toime asjaomase liikmesriigi territooriumil;
  - (b) tollieeskirjade rikkumist toime panev isik on asjaomase liikmesriigi kodanik;
  - (c) tollieeskirjade rikkumisega seotud kaup asub asjaomase liikmesriigi territooriumil.
2. Liikmesriigid tagavad, et kui mitu liikmesriiki leiavad, et nad on pädevad menetlema sama tollieeskirjade rikkumist, teostab oma pädevust liikmesriik, kus samade asjaoludega seoses on sama isiku vastu algatatud kriminaalmenetlus. Juhul kui pädevust ei saa lõike 1 alusel kindlaks määrata, tagavad liikmesriigid, et oma pädevust teostab liikmesriik, mille pädev asutus algatab esimesena samade asjaoludega seoses sama isiku vastu tollieeskirjade rikkumist käsitleva menetluse.

Artikkel 16

Liikmesriikide koostöö

Liikmesriigid teevad koostööd ja vahetavad teavet, mis on vajalik artiklites 3–6 osutatud, endast tollieeskirjade rikkumist kujutava tegevuse või tegevusetusega seotud menetluse jaoks, eelkõige juhul, kui mitu liikmesriiki on algatanud samade asjaoludega seoses menetluse sama isiku vastu.

Artikkel 17

Arestimine

Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on võimalik ajutiselt arestida kaupa, veovahendeid ja artiklites 3–6 osutatud tollieeskirjade rikkumiste toimepanekuks kasutatud muid vahendeid.

Artikkel 18

Komisjonipoolne aruandlus ja läbivaatamine

Komisjon esitab hiljemalt [1. maiks 2019] Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva direktiivi kohaldamise kohta aruande, milles hinnatakse, millises ulatuses on liikmesriigid võtnud käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikke meetmeid.

Artikkel 19

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [1. maiks 2017]. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Nende õigus- ja haldusnormide vastuvõtmisel lisavad liikmesriigid neisse viite käesolevale direktiivile või lisavad neile selle viite nende ametlikul avaldamisel. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste liikmesriigi õigusnormide teksti.

Artikkel 20

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 21

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja